

Na osnovu člana 60 Statuta Društva za osiguranja ASA CENTRAL OSIGURANJA d.d. Sarajevo, broj: 394/20/UD/389/R1/389 od 23.10.2020. godine, na temelju Odluke o izmjenama i dopunama OPU-IP-208/2021 od 23.03.2021. godine, na temelju Statutarne Odluke o izmjenama Statuta Društva za osiguranje "ASA CENTRAL OSIGURANJE" dioničko društvo Sarajevo broj: 000078/22/UD/9/R1/9 od dana 14.02.2022. godine, te Odluke o izmjenama Statuta broj 457/22/UD/410/R1/410 na temelju Odluke o potvrđivanju odluke o usvajanju izmjena Statuta broj OPU-IP-1006/2022 od 14.11.2022. godine Uprava Društva donosi:

USLOVE ZA OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ZA MOTORNA VOZILA U REPUBLICI SPRSKOJ

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

- (1) Pojmovi koji se koriste u ovim Uslovima imaju sljedeće značenje:
- a) Zakon - Zakona o obaveznim osiguranjima u javnom saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 82/15 i 78/20)
 - b) vozilo je svako prevozno sredstvo kojim se vrši prevoz lica i stvari u drumskom saobraćaju, a koje se pokreće snagom sopstvenog motora, kao i priključno vozilo, a u vozila se ne ubrajaju pokretne stolice sa motorom za nemoćna lica i vozila koja se kreću po šinama;
 - c) osiguravač je ASA Central Osiguranje d.d. Sarajevo - društvo za osiguranje sa kojim se zaključuje ugovor o osiguranje od odgovornosti za motorna vozila (u daljem tekstu: autoodgovornost)
 - d) ugovarač osiguranja je lice koje je sa osiguravačem zaključilo ugovor;
 - d) osiguranik je lice, vlasnik ili korisnik vozila čija je autoodgovornost pokrivena (osigurana) ugovorom o osiguranju;
 - e) polisa osiguranja je isprava o zaključenom ugovoru o osiguranju;
 - f) osigurani slučaj je saobraćajna nezgoda u kojoj je, šteta nastala zbog upotrebe vozila;
 - g) oštećeno lice je svako treće lice, imalac zakonskog prava na naknadu štete nastale iz ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, osim vlasnika/korisnika vozila čija je autoodgovornost osigurana;
 - h) odšteta je naknada štete izračunata na osnovu utvrđene štete;
 - i) vlasnik je lice koje je, u skladu sa propisima, dužno da zaključi osiguranje od autoodgovornosti i registruje vozilo na svoje ime;

- j) korisnik je fizičko lice - vozač, koje uz saglasnost vlasnika, koristi vozilo;
- k) neovlašćeni korisnik je lice koje je u vrijeme štetnog događaja koristilo vozilo bez saglasnosti vlasnika, a nije kod njega zaposleno kao vozač, nije ni član njegovog domaćinstva, niti mu je vlasnik vozilo predao u posjed;
- l) osigurana suma je iznos do kojeg je osigurana odgovornost osiguranika, posebno za štete na imovini, a posebno za štete na licima i predstavlja maksimalnu obavezu društva za osiguranje pojednom osiguranom slučaju;
- lj) premija osiguranja je iznos koji ugovarač osiguranja (osiguranik) plaća na osnovu ugovora o osiguranju;
- m) tarifa premija je važeća tarifa premija za osiguranje od autoodgovornosti;
- n) zelena karta je međunarodna potvrda o postojanju osiguranja od autoodgovornosti, koja važi na teritoriji država članica Sistema zelene karte, a koju, po ovlašćenju Savjeta biroa, izdaje Biro zelene karte u Bosni i Hercegovini
- nj) Multilateralni sporazum je sporazum između nacionalnih biroa osiguranja država članica Evropskog ekonomskog prostora i drugih pridruženih država, po kojem se službena registarska tablica države članice u kojoj se vozilo uobičajeno nalazi smatra dokazom o postojanju pokrića za štete prouzrokovane upotrebom vozila;

II - OSIGURANI RIZICI I OBIM POKRIĆA

Član 2.

- (1) Osiguranje od autoodgovornosti pokriva građansku odgovornost vlasnika, korisnika i bilo kojeg vozača vozila, za upotrebu vozila u domaćem i međunarodnom drumskom

saobraćaju, kojim je trećim licima prouzrokovana:

- a) šteta na licima - tjelesno oštećenje, narušavanje zdravlja ili smrt nekog lica, i
 - b) šteta na stvarima - uništenje, odnosno oštećenje stvari.
- (2) Osiguranje od autoodgovornosti pokriva odgovornost vlasnika, odnosno korisnika vozila prema trećim licima koji imaju zahtjev za naknadu štete od odgovornog lica koje mu štetu prouzrokuje, u skladu sa odredbama propisa kojima se uređuju obligacioni odnosi.
 - (3) Osiguranjem od autoodgovornosti pokrivena su i štete na licima i štete na stvarima putnika u vozilu kojim je prouzrokovana šteta.
 - (4) Osiguravač odgovara najviše do iznosa minimalnih osiguranih suma propisanih zakonom u trenutku zaključenja ugovora o osiguranju.
 - (5) Osiguravač odgovara i do iznosa ugovorenih osiguranih suma ako su veće od propisanih i ako je za povećani obim pokrića ugovorena i plaćena povećana premija.
 - (6) Više povezanih šteta nastalih zbog istog uzroka ili događaja, predstavlja jedan osigurani slučaj. Ako je ukupna šteta iz jednog ili više odštetnih zahtjeva, nastala zbog istog osiguranog slučaja, procijenjena na iznos veći od propisane ili ugovorene osigurane sume, iznosi pojedinačnih obračunatih odšteta se srazmjerno smanjuju radi svodenja na iznos propisane ili ugovorene osigurane sume.
 - (7) Osiguranjem od autoodgovornosti pokrivena je i šteta na licima i šteta na stvarima koju pretrpe pješaci, biciklisti i drugi nemotorizovani učesnici saobraćajne nezgode.
 - (8) Osiguranjem od odgovornosti zbog upotrebe vučnog vozila, odnosno priključnog vozila, obuhvaćena je i odgovornost za štetu koju prouzrokuje priključno vozilo dok je spojeno s vozilom koje ga vuče, i nakon što se odvoji od tog vozila, te djeluje u funkcionalnoj zavisnosti s njim. Isto važi i za svako vučno vozilo koje, zbog kvara ili drugog razloga, vuče neko drugo vozilo.
 - (9) Ako je u državi, članici Sistema zelene karte osiguranja, u kojoj je nastao štetni događaj, propisana najniža osigurana suma koja je viša od najniže propisane osigurane sume u Republici Srpskoj, osiguravač pruža osiguravavajuće pokriće do najniže sume propisane u državi u kojoj je nastao štetni događaj.

III – ISKLJUČENJA IZ OSIGURAVAJUĆEG POKRIĆA

Član 3.

Iz osiguravajućeg pokrića je isključeno:

- (1) odgovornost prevoznika za stvari koje je primio na prevoz.
- (2) Pravo na naknadu štete po osnovu osiguranja od autoodgovornosti nema:
 - 1) vozač vozila kojim je prouzrokovana šteta;
 - 2) vlasnik, suvlasnik, te svaki korisnik vozila kojim je prouzrokovana šteta, koji nije bio vozač vozila čijom upotrebom je prouzrokovana šteta, i to na naknadu štete na stvarima;
 - 3) srodnik i druga fizička lica, za duševne boli zbog smrti ili tjelesne povrede vozača koji je prouzrokovao štetu
 - 4) putnik koji je dobrovoljno ušao u vozilo kojim je prouzrokovana šteta, a kojim je upravljao neovlašćeni vozač ili vozač pod dejstvom alkohola ili opojnih droga, ako odgovorno društvo za osiguranje dokaže da je ta okolnost putniku trebalo da bude poznata;
 - 5) oštećeno lice kome je prouzrokovana šteta zbog:
 1. upotrebe vozila na sportskim priredbama koje se održavaju na drumu ili dijelu druma zatvorenom za saobraćaj drugim vozačima, a kojima je cilj postizanje najveće ili najveće prosječne brzine, odnosno na vježbama za te priredbe,
 2. neposrednog ili posrednog djelovanja nuklearne energije ili zračenja nastala za vrijeme prevoza nuklearnih ili drugih radioaktivnih materijala,
 3. rata, pobune ili terorističkih aktivnosti i
 4. upotrebe vozila koje je bilo mobilisano, od trenutka preuzimanja od strane nadležnih organa do trenutka vraćanja vozila vlasniku.
- (3) Neovlašćenim vozačem, u smislu ovih Uslova, smatra se lice koje je u vrijeme štetnog događaja koristilo vozilo bez saglasnosti vlasnika, a nije kod njega zaposleno kao vozač, nije ni član njegovog domaćinstva, niti mu je vlasnik vozilo predao u posjed.
- (4) Iz osiguravajućeg pokrića su isključeni odštetni zahtjevi koji na osnovu ugovora, prelaze obim i prirodu obaveze koja proizilazi iz Zakona o obligacionim odnosima i Zakona.

IV – SUBROGACIJA, REGRES I GUBITAK PRAVA IZ

OSIGURANJA**Član 4.**

- (1) Osiguravač, koji je oštećenom licu nadoknadio štetu, ima pravo na naknadu isplaćenog iznosa štete i stvarnih i opravdanih troškova od lica odgovornog za štetu u slučajevima ako je:
 - 1) vozač koristio vozilo u svrhu za koju nije namijenjeno,
 - 2) vozač koristio vozilo, a nije stekao odgovarajuću vozačku dozvolu, osim ako je to kandidat koji se obučava za polaganje vozačkog ispita za vozača, uz poštivanje svih propisa kojim se uređuje obuka za vozača,
 - 3) vozač koristio vozilo za vrijeme trajanja izrečenih mjera bezbjednosti, odnosno zaštitnih mjera u saobraćaju (potpuna ili djelimična zabrana upravljanja vozilom i slično),
 - 4) vozač upravljao vozilom pod uticajem alkohola iznad propisane granice, opojnih droga, psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari, odbio je alko-test, odnosno test na prisustvo opojnih droga, psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari,
 - 5) vozač upotrebom vozila prouzrokovao štetu namjerno,
 - 6) vozač pobjegao sa mjesta štetnog događaja i
 - 7) vozač počinio prekršaj nasilničke vožnje u skladu sa propisima o bezbjednosti saobraćaja na putevima.
- (2) Pravo osiguravača iz stava 1. ovog člana nema uticaj na pravo oštećenog lica na naknadu štete od odgovornog društva za osiguranje.
- (3) U pogledu obima prava za naknadu iz stava 1. ovog člana, društvo za osiguranje koje je oštećenom licu nadoknadio štetu ima pravo na naknadu:
 - 1) u slučajevima iz stava 1. t. 1), 2), 3), 4) i 6) ovog člana, najviše do iznosa 12 prosječnih neto plata u Republici Srpskoj,
 - 2) u slučaju iz stava 1. t. 5) i 7) ovog člana, u cijelosti.
- (4) Bježanjem sa mjesta štetnog događaja u smislu stava 1. tačka 6) ovog člana ne smatra se opravdano napuštanje mjesta štetnog događaja.
- (1) Osiguranik, odnosno korisnik, obavezan je da, u slučaju saobraćajne nezgode, pozove i sačeka službena lica da izvrše uvidaj saobraćajne nezgode, ili da, sa drugim učesnicima saobraćajne nezgode razmijeni popunjen evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi.
- (2) Obrazac evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi može biti korišćen u postupku rješavanja odštetnog zahtjeva kao dokaz nastupanja štetnog događaja, u slučaju manje materijalne štete, pod uslovom da je uredno i potpuno popunjen, te da su uz to priložene fotografije oštećenja na vozilima i mjesta štetnog događaja.
- (3) Pod manjom materijalnom štetom iz stava 2. ovog člana smatra se šteta na vozilu koja ne prelazi iznos od 500 KM.
- (4) Osiguranik, odnosno korisnik, obavezan je da odmah, a najkasnije u roku od tri dana od saobraćajne nezgode, osiguravaču prijavi da je bio učesnik saobraćajne nezgode i pri tom pruži istinite i potpune informacije o saobraćajnoj nezgodi.
- (5) Izuzetno, osiguranik, odnosno korisnik, koji je fizički bio spriječen da izvrši obaveze iz stava 1. i 4. ovog člana, obavezan je da postupi u skladu sa odredbama stava 4. ovog člana, odmah po prestanku razloga spriječenosti.
- (6) Ako je protiv osiguranika, odnosno korisnika, pokrenut prekršajni ili drugi postupak u kojem se odlučuje o njegovoj odgovornosti, isti je obavezan da o tome obavijesti osiguravača i obezbijedi mu mogućnost korišćenja ukupne raspoložive dokumentacije, nezavisno od toga da li je osiguravač primio odštetni zahtjev trećih lica.
- (7) Ako je protiv osiguranika, odnosno korisnika, pokrenuta građanska parnica i građanskom tužbom istaknut neposredan odštetni zahtjev prema njemu, ili se od njega zahtijeva obezbjeđenje dokaza, obavezan je da o tome obavijesti osiguravača i dostavi mu sva pismena koja sadrži odnosni zahtjev, kako bi osiguravač mogao da utvrdi da li se tužbeni zahtjev odnosi na pravnu stvar za koju je ugovorom dao pokriće i kako bi se osiguravač, zbog svog pravnog interesa, mogao umiješati u parnicu.
- (8) Osiguranik je obavezan da, u parnici, kao i izvan parnice, obradu odštetnih zahtjeva prepusti osiguravaču i nema pravo da odbije ili prizna odštetni zahtjev.

V - OBAVEZE OSIGURANIKA**Član 5.**

- (9) Osiguranik (ugovarač osiguranja), obavezan je da osiguravača pisanim putem obavijesti o svim promjenama (naziva, adrese, ličnih podataka, tehničkih karakteristika i namjene vozila), kao i da je izvršio odjavljivanje vozila ili prenos vlasništva na vozilu u vezi sa kojim je pribavio osiguranje od autoodgovornosti.
 - (10) Osiguranik je obavezan da, odmah kod zaključivanja ugovora, plati premiju osiguranja u visini obračunatoj primjenom važeće tarife premija za osiguranje od autoodgovornosti.
 - (11) Kod zaključivanja ugovora o osiguranju, osiguranik je obavezan da osiguravaču pruži istinite informacije o vozilu, neophodne za utvrđivanje visine premije i o eventualnim štetnim događajima koje je prouzrokovao u prethodnom mjerodavnom periodu osiguranja.
 - (12) Osiguranik (ugovarač osiguranja) nema pravo da od osiguravača zahtijeva da mu kao podsticaj da sa njim zaključi ugovor o osiguranju, plati bilo kakve troškove ili pruži bilo kakve druge novčane podsticaje ili da mu osiguravač, ili njegov zastupnik, obavlja poslove koji nisu obuhvaćeni poslovima osiguranja.
 - (13) Osiguranik je obavezan da osiguravaču nadoknadi eventualnu štetu nastalu radi kršenja obaveza iz ovog člana.
- (4) Ako se osiguravač umiješao u parnicu pokrenutu protiv osiguranika, odnosno korisnika, ima pravo da mu isti prepusti glavnu riječ tokom vođenja parnice, u kojoj je ovlašćen da, u njegovo ime, daje sve izjave koje su prema mišljenju osiguravača potrebne zbog naknade štete ili zbog zaštite od neosnovanih ili pretjeranih odštetnih zahtjeva.
 - (5) Troškove odbrane osiguranika u krivičnom postupku nadoknađuje osiguravač samo u slučaju kada je izričito dao pristanak za branioca, te se obavezao na naknadu troškova.
 - (6) Dosuđene parnične troškove na teret osiguranika, odnosno korisnika, nadoknađuje osiguravač ako je isti parnicu vodio zajedno sa osiguravačem ili ako je bio zastupan od osobe koju je odredio osiguravač.
 - (7) Osiguravač je obavezan da, na zahtjev osiguranika, u roku od tri dana, izda potvrdu o eventualno podnešenim odštetnim zahtjevima trećih lica iz osnova osiguranja od autoodgovornosti.
 - (8) Osiguravač je obavezan, na zahtjev osiguranika, da, kod zaključivanja ugovora o osiguranju i utvrđivanja premije osiguranja, osiguraniku prizna potvrdu o eventualno podnešenim odštetnim zahtjevima trećih lica iz osnova osiguranja od autoodgovornosti, koju je izdalo drugo društvo za osiguranje u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine ili društvo za osiguranje iz inostranstva čija je potvrda podnešena kao ovjeren prevod na jedan od zvaničnih jezika u BiH.

VI - PRAVA I OBAVEZE OSIGURAVAČA

Član 6.

- (1) Osiguravač je obavezan da zaključi ugovor o osiguranju od autoodgovornosti u skladu sa Zakonom, ovim Uslovima i važećom tarifom premija za osiguranje od autoodgovornosti, na zahtjev osiguranika (ugovarača osiguranja) koji prihvati uslove osiguranja i pristane da plati premiju osiguranja.
- (2) Prema osiguraniku osiguravač ima obavezu da snosi rizik za njegovu odgovornost za motorno vozilo i da oštećenom licu isplati odštetu u skladu sa Zakonom, vodeći računa da osiguranika zaštiti od neosnovanih i pretjeranih odštetnih zahtjeva
- (3) U slučaju da je osiguranik, odnosno korisnik, neposredno tužen za naknadu štete iz određenog nastalog osiguranog slučaja, za koji se utvrdi da postoji osiguravajuće pokriće kod osiguravača, osiguravač je obavezan da izmiri opravdane zahtjeve do iznosa propisanih ili ugovorenih osiguranih suma.

VII - TERITORIJALNO VAŽENJE OSIGURANJA

Član 7.

- (1) Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti pokriva štete nastale na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (2) Ugovor o osiguranju pokriva štete nastale na teritoriji Bosne i Hercegovine, kao i na teritoriji država članica Sistema zelene karte.
- (3) Ugovor o osiguranju pokriva i štete nastale na teritoriji država potpisnica Multilateralnog sporazuma, u slučaju kada je sa Bosnom i Hercegovinom potpisan Multilateralni sporazum.

7a)

- (1) Na polisama osiguranja od autodgovornosti za prenosive tablice obavezno se upisuje:

- a) za koje tarifne grupe je polisa osiguranja izdata,
 - b) da osiguranje vrijedi samo na teritoriji Bosne i Hercegovine i da je pokriveno ograničeno na vozila koja se kreću do mjesta carinjenja, homologacije, servisiranja, prodajnog i izložbenog mjesta, mjesta atestiranja, mjesta skladištenja/čuvanja, mjesta nadogradnje i na vozila kojima se obavlja eksperimentalna vožnja, ali najviše 30 kilometara od registrovanog mjesta sjedišta ili mjesta registrovane filijale u kojoj se nalazi pravno ili fizičko lice – preduzetnik koji obavlja nabrojane djelatnosti i koji izdaje potvrde o korišćenju prenosivih tablica,
 - c) broj i datum izdavanja rješenja od strane nadležnog organa kojim se odobrava izdavanje prenosivih tablica u skladu sa registrovanom djelatnošću pravnog ili fizičkog lica preduzetnika.
- (2) Trajanje polise osiguranja je određeno trajanjem prenosivih tablica.
 - (3) Prekid polise osiguranja od autodgovornosti za prenosive tablice može se izvršiti samo u slučaju da osiguranik dostavi zahtjev uz koji će priložiti dokument nadležnog organa kojim se dokazuje da su prenosive tablice i potvrda o registraciji vraćeni nadležnom organu. Navedeni prekid polise vrši se sa datumom podnošenja kompletnog zahtjeva za prekid, čime se stiče pravo na povrat neiskorištenog dijela premije u skladu sa članom 12. stav 4. Uslova.

VIII – POČETAK I PRESTANAK POKRIĆA OSIGURANJA

Član 8.

- (1) Obaveza osiguravača iz ugovora o osiguranju, ako nije drugačije ugovoreno, počinje po isteku 24-tog sata onog dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao početak osiguranja, a prestaje po isteku 24-tog sata onog dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao dan isteka osiguranja, ako nije drugačije ugovoreno.
- (2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, kod osiguranja koja se zaključuju prvi put, obaveza osiguravača počinje u trenutku zaključenja ugovora, pri čemu se kao dan, čas i minut početka osiguranja, uzima dan, čas i minut zaključenja osiguranja, koji se obavezno navode na polisi.

IX – UTVRĐIVANJE PREMIJA

Član 9.

- (1) Premiju osiguranja od autoodgovornosti utvrđuje osiguravač, na osnovu važeće tarife premija za osiguranje od autoodgovornosti (u daljem tekstu: tarifa premija).
- (2) Bez obzira na broj vozila koje u svom voznom parku ili vlasništvu ima fizičko ili pravno lice, premija za osiguranje od autoodgovornosti, zbog upotrebe bilo kojeg od njih, utvrđuje se u odnosu na pojedinačno vozilo.
- (3) Kada osiguranik prvi put zaključuje ugovor o osiguranju od autoodgovornosti za određeno vozilo u svom vlasništvu ili kada zaključuje ugovor o osiguranju poslije prekida dužeg od tri godine, plaća punu osnovnu premiju osiguranja (100%), osnovnog premijskog razreda R-06.
- (4) Osiguranik, kod obnove/produženja osiguranja od autoodgovornosti za određeno vozilo u svom vlasništvu, ima pravo na smanjenje osnovne premije („bonus“), u skladu sa važećom tarifom premija ako, u prethodnom mjerodavnom periodu, nije prouzrokovao nijedan štetni događaj po kojem je uložena odštetna zahtjev i utvrđena obaveza osiguravača na isplatu, nezavisno od toga da li je odšteta isplaćena ili ne.
- (5) Maksimalno umanjeње osnovne premije po osnovu „bonusa“ može da iznosi 50%, bez obzira na vrstu vozila.
- (6) Osiguranik, kod obnove/produženja osiguranja od autoodgovornosti za određeno vozilo u svom vlasništvu, ima obavezu da plati uvećanu premiju osiguranja u skladu sa važećom tarifom premija („malus“), ako je, u prethodnom mjerodavnom periodu, prouzrokovao jedan ili više štetnih događaja po kojima su uloženi odštetni zahtjevi i utvrđena obaveza osiguravača na isplatu, nezavisno od toga da li je odšteta isplaćena ili ne.
- (7) Kriteriji za uvećanje premije iz stava 6. ovog člana su:
 - a) jedan štetni događaj – tri premijska razreda više,
 - b) dva štetna događaja – sedam premijskih razreda više,
 - c) tri i više štetnih događaja – deset premijskih razreda više.

- (8) Maksimalno uvećanje osnovne premije osiguranja po osnovu „malusa“ može da iznosi 100%, bez obzira na vrstu vozila.
- (9) Umanjenja premije iz stava 4. i 5. ovog člana i uvećanja premije iz stava 6. i 7. ovog člana, obračunavaju se u odnosu na premijski razred u kojem se osiguranik nalazio u prethodnom periodu osiguranja i vrše se samo kod zaključenja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti na punu godinu.
- (10) Pod mjerodavnim periodom se smatra prethodna kalendarska godina a primjenjuje se na osiguranja koja počinju 01.02. tekuće kalendarske godine do 31.01. sljedeće kalendarske godine.
- (11) Premijski razredi „bonusa“ i „malusa“ u odnosu na osnovnu premiju osiguranja, iskazuju se u sljedećoj tabeli:

Premijski razred	% od obračunate osnovne premije iz premijskog razreda R-06	
R-01	50	ZONA BONUSA
R-02	60	
R-03	70	
R-04	80	
R-05	90	
R-06	100	OSNOVNI PREMIJSKI RAZREDI
R-07	110	ZONA MALUSA
R-08	120	
R-09	130	
R-10	140	
R-11	150	
R-12	160	
R-13	180	
R-14	200	

Član 10.

- (1) Ako osiguranik ima već stečeno pravo na umanjenu premiju, to pravo može, kao stečeno lično pravo, da ostvari i kod zaključenja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti za druga vozila iste vrste (tarifne grupe) nad kojima stiče vlasništvo i/ili obavezu registracije.
- (2) U slučaju da osiguranik u svom vlasništvu ima više vozila iz iste tarifne grupe različitih premijskih razreda iz zone bonusa, kod prenosa prava na umanjenu premiju za druga vozila nad kojima stiče vlasništvo primjenjuje se premijski

razred koji nosi najmanje umanjenje u odnosu na osnovni premijski razred, pri čemu se u obzir uzimaju štetni događaji koje je osiguranik prouzrokovao u prethodnom mjerodavnom periodu.

- (3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, kada osiguranik ima više vozila iz iste tarifne grupe, od kojih je barem jedno vozilo premijskog razreda R-03 ili nižeg, i barem jedno vozilo premijskog razreda višeg od R-03, kod prenosa prava na umanjenu premiju za druga vozila nad kojima stiče vlasništvo primjenjuje se premijski razred R-03.
- (4) Ostvareno umanjenje premije iz stava 1. i 2. ovog člana, ne može se prenijeti na druga lica (novog vlasnika vozila, članove porodice, članove zajedničkog domaćinstva i sl) niti sa navedenih lica na osiguranika, osim u slučajevima:
- sa određenog fizičkog lica na njegovu preduzetničku radnju i obrnuto,
 - sa određenog fizičkog lica na porodično poljoprivredno gazdinstvo u kojem to fizičko lice participira i obrnuto,
 - sa pravnog lica na drugo pravno lice u kojem je pravno lice, prethodni vlasnik vozila, osnivač (vlasnik ili suvlasnik),
 - sa fizičkog lica na jednočlano pravno lice koje to fizičko lice osniva i obrnuto.
- (5) Ostvareni premijski razred osiguranik zadržava 3 godine od datuma prekida, odnosno isteka prethodne polise osiguranja, ukoliko se ne utvrdi da su se stekli uslovi za obračun uvećane premije osiguranja.
- (6) Osiguraniku koji je bio prethodno osiguran kod drugog osiguravača, priznaje se stečeni „bonus“ i premijski razred na osnovu priložene originalne ranije polise osiguranja ili potvrde ranijeg osiguravača (iz člana 6. stav 8. ovih Uslova) o premijskom razredu i/ili broju godina osiguranja i eventualno podnesenim odštetnim zahtjevima trećih lica iz osnova osiguranja od autoodgovornosti, potpisane od strane ovlašćenog lica osiguravača.

X- PLAĆANJE PREMIJE

Član 11.

Premija se plaća odmah i u cjelosti prilikom zaključenja ugovora i izdavanja polise osiguranja u skladu sa odredbom člana 15. i 912. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima.

XI- VRAĆANJE PREMIJE

Član 12.

- (1) Osiguravač i osiguranik mogu raskinuti ugovor prije isteka perioda na koji je zaključen ako je osiguranik odjavio vozilo zbog uništenja, rashodovanja, stavljanja izvan saobraćaja (mirovanja), krađe ili drugog, o čemu pisanim putem obavještava osiguravača i prilaže dokaz da je odjava izvršena kod nadležnog organa za registraciju motornog vozila.
- (2) Ugovor o osiguranju prestaje da važi u slučaju promjene vlasnika nad vozilom i to u trenutku kada novi vlasnik zaključi ugovor o osiguranju od autoodgovornosti na svoje ime.
- (3) U slučaju raskida ili prestanka važenja ugovora o osiguranju iz stavova 1. i 2. ovog člana, osiguranik ima pravo na povrat dijela premije za neiskorišćeni period trajanja osiguranja, računajući od dana odjave, odnosno trenutka zaključenja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti novog vlasnika na svoje ime, do isteka važenja polise, osim ako u osiguranom periodu nije prouzrokovao štetni događaj.
- (4) Prilikom obračuna neiskorišćenog dijela premije iz stava 3. ovog člana, primjenjuje se premijski sistem koji je vrijedio na dan ugovaranja osiguranja, a neiskorišćeni dio premije utvrđuje se postupkom „pro rata temporis“ na ugovorenu bruto premiju osiguranja, umanjenu najviše za 12% na ime troškova sprovođenja osiguranja koje je imao osiguravač.
- (5) Kod graničnih osiguranja u slučajevima navedenim u stavu 1. ovog člana, osiguranik nema pravo na povrat premije osiguranja.

XII- PROMJENA VLASNIKA VOZILA

Član 13.

- (1) Ako se za vrijeme trajanja osiguranja promijeni vlasnik vozila, novi vlasnik vozila dužan je da zaključi ugovor o osiguranju svoje odgovornosti za upotrebu vozila na kojem je stekao vlasništvo.
- (2) Osiguranik koji otuđi svoje vozilo dužan je da o tome obavijesti Osiguravača.
- (3) Ugovor o osiguranju zaključen sa prethodnim vlasnikom prestaje da važi onog časa i minuta onog dana koji je u polisi osiguranje od autoodgovornosti novog vlasnika naveden kao

početak osiguranja. Prestankom važenja ugovora iz stava 3. ovog člana, osiguranik, prethodni vlasnik vozila, ima pravo na povrat dijela premije za neiskorišćeni period pokrića, pod uslovom da je postupio u skladu sa obavezom iz stava 2. ovog člana.

- (4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, ugovor o osiguranje od autoodgovornosti zaključen sa prethodnim vlasnikom ostaje na snazi do isteka trajanja osiguranja, ukoliko novi vlasnik, u tom roku, nije zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti na svoje ime, u tom slučaju se po samom zakonu smatra da su prava i obaveze, kao i odgovornost za upotrebu vozila, prenesena na novog vlasnika vozila danom zaključenja ugovora o prenosu vlasništva na vozilu.

XIII- PISANI OBLIK

Član 14.

Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti je valjan samo ako je zaključen u pisanom obliku.

XIV- POSEBNE ODREDBE

Član 15.

Osiguranik, vlasnik vozila, je obavezan osiguravaču, prije zaključenja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, da priloži dokaz o vlasništvu i dokaz da je izvršen tehnički pregled kojim je utvrđena tehnička ispravnost vozila.

Član 16.

Ukoliko osiguranik osiguravaču, prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti za sljedeću godinu osiguranja, zataji podatke o osiguranom slučaju koji se desio u prethodnom mjerodavnom periodu, ili ne pruži druge bitne informacije za obračun premije, osiguravač je, po saznanju za činjenice i okolnosti koje utiču na visinu premije, ovlašćen da izvrši ponovni obračun premije sa zahtjevom za doplatu, te ukoliko osiguranik ne pristane na doplatu, da otkáže ugovor, o čemu obavještava nadležne organe za registraciju motornih vozilai za kontrolu bezbjednosti u saobraćaju.

XV- NADLEŽNOST U SLUČAJU SPORA**Član 17.**

U slučaju spora između osiguranika/ugovaraca osiguranja i osiguravaca, nadležan je stvarno nadležni sud u mjestu zaključenja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti.

XVI- PRIMJENA ZAKONA**Član 18.**

Na odnose koji nisu uređeni ovim Uslovima primjenjuju se odredbe Zakona o obligacionim odnosima, Zakona o društvima za osiguranje i Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju.

XVII- ZAVRSNE ODREDBE**Član 19.**

Ovi Uslovi stupaju na snagu danom donosenja a primjenjuju se od 09.03.2023. godine. Stupanjem na snagu ovih Uslova, prestaju da se primjenjuju uslovi od 23.12.2015. godine.